

PORTRET: De familie Nellens en de (vroegere) grandeur van Knokke

Date : 22 november 2018

Drie generaties lang klonk de naam Nellens als een klok in Knokke. De familie bouwde het casino van Knokke en het hotel La Réserve, lange tijd de twee grootste tempels van de mondaine badstad. Maar ondertussen is La Réserve afgebroken en heropgebouwd. Het casino is in handen van de kapitaalgroep Waterland en is niet langer een culturele deeltjesversneller. Nu de 81-jarige kunstschilder Roger Nellens het Fort Sint-Pol, inclusief drie verouderde villa's en het kunstwerk Dragon van Niki de Saint Phalle, heeft verkocht, lijkt hun rol uitgespeeld. [Koper van het Fort](#) is de ondernemer [Bart Versluys](#). Een nieuwe generatie kondigt zich aan in Knokke.

Bankier Joseph Nellens werd in 1923 liberaal senator voor het arrondissement Antwerpen. Hij zou twee jaar in de Wetstraat blijven. Net daarvoor, in 1922, werd hij eigenaar van Duinbergen, een terrein van 220 hectare gelegen tussen Heist en Knokke. Het gebied was op dat moment zwaar beschadigd door een kuststorm. Die storm had de zeedijk tussen Duinbergen en Knokke over een vierde van zijn lengte vernield. Nellens stond 20 hectare grond aan de staat af, met de voorwaarde dat een nieuwe dijk werd gebouwd 100 meter dieper landinwaarts. Het werd het Albertstrand. Vervolgens begon hij aan de bouw van het Casino Knokke, naar een ontwerp van de jonge Antwerpse architect Léon Stynen. Nellens bouwde ook aan het Zegemeer het Pavillon du Lac, dat later het Hotel La Réserve werd. *(Lees verder onder de foto)*

Joseph Nellens stierf in 1934 op relatief jonge leeftijd. Zijn zoon Gustave nam het roer over. Eén van de grote culturele evenementen waaronder hij zijn schouder stak, was het jaarlijkse Belgische Wereldfilmfestival. Net vóór de start van de tweede editie in juni 1949, opende het Hotel La Réserve, op de site van het vroegere Pavillon du Lac.

Gustave Nellens overleed in 1971 en werd opgevolgd door zijn zonen de zakenman Jacques Nellens en de kunstschilder Roger Nellens. Die werden geconfronteerd met nieuwe economische wetmatigheden. In 1974 moest het tanende hotel La Réserve een nieuwe impuls krijgen met de opening van een kuuroord, het Belgisch Centrum voor Thalassa-therapie. De bouw van dit kuuroord werd door het gemeentebestuur gefinancierd met een doorgeeflening van 166 miljoen Belgische frank, om en bij 4 miljoen euro. Bouwheer was de NV Cethab die later ook exploitant werd van het aanpalende Hotel La Réserve. Bij de oprichting van Cethab hield de familie Nellens slechts een minderheidsparticipatie aan. De tenoren waren de Brusselse aannemer [Ado Blaton](#) en hotelgroep Sofitel dat toen nog een vehikel was van Jacques Borel, de Franse uitbater van autobaanrestaurants. *(Lees verder onder de foto)*

Het project mislukte echter en La Réserve verloor haar karakter. De familie Nellens plooidde zich terug op haar casino. Maar ook daar draaide de zaak niet vlot. Met amper 800 zitplaatsen bleek

het casino te klein om mee te kunnen met nieuwe grote evenementen. “Gustaaf Nellens had veel vrienden in de culturele wereld: Magritte, Delvaux, Picasso, noem maar op. Al die kunstenaars kwamen naar Knokke-Heist om er in het Casino tentoon te stellen. Uiteindelijk was het Casino een culturele tempel, die jarenlang een grote aantrekkingskracht had voor een bepaalde laag van de bevolking.” zo zei de Knokse burgemeester [Leopold Lippens](#) daarover in de lokale pers. “Het casino was niet voor iedereen, hé. ‘s Avonds gaf je acte de présence in smoking. In het Casino hoorde ik Frank Sinatra zingen. Vandaag moet je voor een optreden van een wereldvedette misschien 200.000 of 300.000 euro neertellen. Die investering kan het Casino nooit terug verdienen met een zaal van amper 800 plaatsen. Je kan de mensen toch geen 3.000 euro vragen voor één ticket! Conclusie: het Casino als cultuurtempel is voltooid verleden tijd. Zelfs Adamo kan je niet meer naar het Casino Knokke halen.” Het beheer van het casino is momenteel in handen van de groep Waterland en Napoleon Games die er weinig culturele ambities mee hebben. De Belgische wet maakt gokken op internet enkel mogelijk voor bedrijven die ook een fysieke casino bezitten. Daarmee is de rol van de casino afgeleid.

Het Fort Sint-Pol in Knokke, het kunstdomein van Roger Nellens, was de laatste “stronghold” van de familie. Ondernemer Bart Versluys neemt nu de site over en wil er zijn eigen kunstcollectie onderbrengen.